

רישום תקבולים ומתן הנחות מתקבולי ארנונה

ביקורת מעקב - דוח מבקר העירייה מס' 29

בדוח מבקר העירייה מס' 29 לשנת 2005 נבדק הנושא **רישום תקבולים ומתן הנחות מתקבולי ארנונה**. ממצאי הביקורת, משמעויותיהם והמלצותיה מובאים להלן:

סיכום ומסקנות

מהביקורת עולה כי קיימות פרצות בתהליך רישום התקבולים מארנונה, הליך מתן הנחות לתושבים ובהליכי המעקב והבקרה, העלולות לאפשר פגיעה בכספי העירייה. בנוסף, במדגם שנערך במחלקה אחר נאותות מתן הנחות לתושבים, נמצא כי 83% מהם בשנת 2002 ו- 63% מהם במהלך שנת 2003 ניתנו שלא על פי ההנחיות. יצוין, כי סך ההנחות שניתנו בשנים אלו לתושבים מגיע לכדי 45 מיליון ₪.

להלן הליקויים העיקריים שנמצאו:

- (א) לא מבוצעת בקרה אחר ביטולי קבלות תשלום שהופקו לתושבים ולא מופק דוח חריגים בנושא.
- (ב) אין גורם המאשר את החלטותיה של מנהלת מדור הנחות בנוגע למתן הנחות לפי מבחן הכנסה והנחות לנזקקים, טרם הזנתן למערכת הממוחשבת.
- (ג) דוח הבקרה אחר הנחות לפי מבחן הכנסה ואחר הנחות לנזקקים המופק על ידי מנהלת מדור הנחות הינו חלקי באופן שאינו כולל הנחות שהוזנו במערכת, במידה והוזנו, על ידי פקידות קבלת הקהל.
- (ד) כמו כן, ניתן להשמיט הנחות לפי מבחן הכנסה והנחות לנזקקים שהוזנו במערכת הממוחשבת כך שלא יופיעו בדוח הבקרה הנבדק על ידי סגנית מנהלת המחלקה.
- (ה) ניתן להזין הנחות לפי מבחן הכנסה בשעורים גבוהים מהנדרש מבלי שקיימת בקרה מיכונית בנושא.

המצב כפי שתואר לעיל מצריך עיון מחדש ונקיטת צעדים אשר יבטיחו בקרה נאותה על רישום ההכנסות ופיקוח על מתן הנחות. הביקורת ממליצה על חיזוק הבקורות הנדרשות על מנת למנוע פרצות במערכת.

ביקורת מעקב

תהליכי הבקרה על דוח קופה ופקודת יומן של :

1. פקידי גבייה בקבלת קהל מבוקרים **מדי יום** על ידי קופאית ראשית ביחידת רישום ובקרה הכוללים : בקרת מזומן בקופה בסגירתה מול דוח הקופה ופקודות היומן, גם בתחומי גבייה וגם בתחום מתן הנחות על פי התקנות של כל פקידי שרותי קהל.
2. קביעת זכאות להנחה כלכלית לפי מבחן הכנסה מוגשת, נבחנת ונקבעת, רק על ידי סגנית מנהלת מחלקת גבייה לנושא הנחות. אין לפקידי גבייה בקבלת קהל זכות או גישה למערכת ההנחות מסיבות כלכליות או נזקק, אלא רק, לפקידה אחת מכל הצוות שנפתחה לה האפשרות המכוונת לפעול במסך זה, לצורך **גיבוי** לסגנית מנהלת המחלקה להנחות, בעת היעדרותה מהעבודה. כמו כן אין אפשרות להשמיט הנחות על פי מבחן הכנסה כך שלא יהיה תיעוד בדוח הבקרה הנבדק על ידי מנהלת מחלקת הגבייה בבקורות של פרוטוקולים המופקים ממערכת הגבייה. אין אפשרות שהנחה המוזנת לכרטיס המשלם לא תתועד בדוח. יותר מכך, הוחלט אך לאחרונה כי בנוסף לבקרה המדגמית של הפרוטוקולים, המבוצעת על ידי מנהלת מחלקת הגבייה, יופקו מנות של 20 מקרים בכל פעם כפרוטוקול ביניים אשר יבוקר ברמת פרט על כל הסיבות, המסמכים התומכים ואופן החישוב, על ידי יחידת הבקרה והרישום של האגף. פעולה זו תהיה קודמת לבקרה המדגמית ותבקר את הפעילות בטווח קצר ותאפשר בדיקה ובקרה על הפעילות במנות קטנות. ייצויין כי לא ניתן להזין הנחות על פי מבחן הכנסה בשעורים גבוהים מהנדרש מבלי שתהיה בקרה מיכונית שכן מבוצעת בקרה ברמה של מספר מנה ומקום גבייה בנפרד.
3. יובהר כי בביקורת שנעשתה לשנת 2008 על ידי רואה חשבון מטעם משרד הפנים לגבי הנחות בארנונה לתושבים-מדגם בדיקה שנשלפה מסך כל מקבלי ההנחות-200 מקרים לבדיקה, נמצאו כי 200 המקרים שקיבלו הנחה, ההנחה

שניתנה הייתה על פי הזכויות שלהם ומגובה בכל הבדיקות והמסמכים הנדרשים לבחינת הזכאות ונתינתם.

4. מיושמות ההנחיות לגבי ביטול קבלה באופן מדויק.
- מספר המקרים לביטול קבלה היא מזערי. מערך הבקרה האגפי בוחן ביטול קבלה לאחר שנחתם על ידי אחד מצוות הנהלת האגף אישית אשר בוחן את הסיבות ואת התיקון של הפעולה ומתעד את הקבלות המבוטלות, שכאמור מספרם מועט, בתיק נפרד.
- מספר המקרים של ביטול קבלה הוא מזערי ונובע בעיקר מטעות אנוש בהקלדת נתונים.
5. עם בחירת מערכת המידע החדשה יהיה ניתן לקבע דוחות בקרה קבועים וזמינים ובמבנה קבוע אשר יהיה קל ונגיש להפעלה באופן תדיר ביותר.